R-423D.
/319
L20

DЄCMIMI
I
TЄ MAБIT DЄCMOR
CЄИT ГERГIT

Cqipєruarє prej:

Θoma Θeoδos S. Katundi

GARDNER, MASS.

SOFJE
Ctypєskrona de librarija „Mbroδєsija“ KRISTO LUARASI
Ulitza Tzar Simeon N-r 60.
1912

DƐCMIMI
I
TƐ MAБIT DƐCMOR
CƐИT ГERГIT

Cqipεruarε prej:

Θoma Θeoðos S. Katundi

BIBLIOTEKA
DHURATE
KOMBËTARE

GARDNER, MASS.

SOFJE

Ctypεekroŋa ðe librarija „Mbroðεsija" KRISTO LUARASI
Ulitza Tzar Simeon N-r 60.
1912

Nr.inv. R-423D.

Dɛɕmimi

i tɛ maðit dɛɕmor Cɛŋt Γergit eðe çudirat e tij, tɛ cilin kiɕa jonɛ e kremton mɛ 23 Priλ.

Tɛ kremtet eðe panairet e kiɕɛs s'onɛ, tɛ bekuarɛ tɛ kriɕterɛ, nuk bɛhen pɛr tjatɛr, pɛrveç se pɛr mirɛsin' e ɕpirtit; ðe mos kremtojmɛ ne tɛ kriɕterɛt, pɛr tɛ lojtur, kɛnduar a lakmuar? jo, nuk festojmɛ pɛr kɛto, po, qɛ tɛ vemɛ nɛ kiɕɛ, tɛ dɛgojmɛ fjalɛn e Perɛndisɛ eðe tɛ marim rogɛ nga Cɛŋtorɛt qɛ kremtohen; prandaj puɕojmɛ nga çdo punɛ eð' e kemi tɛ kremte atɛ ditɛ; kɛɕtu eðe ditɛn e sotme e kemi tɛ kremte eðe puɕim, qɛ tɛ mbliðen tɛ kriɕterɛt nɛ kiɕɛt, tɛ dɛgojnɛ fjalɛn e Perɛndisɛ, tɛ ŋohin cili ɛɕtɛ ky qɛ kremtohet sot, ose ç punɛ bɛri eðe si pɛsoj pɛr emɛrin e Kriɕtit, eðe tani e nderojmɛ eð' e lavdurojmɛ. Ne, pra, tɛ kriɕterɛt orðoðoksɛ, qɛ dɛɕɛrojmɛ tɛ harijmɛ mbretɛrin' e Qieλit, mos zɛmɛrohemi

kur kremtojmɛ, se Cɛŋtorɛt qɛ hymnohen ðe lavdurohen prej neɕ, giðɛŋɛ na pɛrmbajnɛ e na ruajnɛ, eð' i luten Perɛndisɛ pɛr ɕpetimin tɛnɛ, sindɛkur eð' i sotmi dɛɕmor i mað Cɛn Γerɡ, i maði mprojtɛs eðe ndihmɛs i kriɕtɛrimit, i gatitɛɕmi dɛɡoŋɛs i atyre q' i luten, yλi i çkɛlqyer, qɛ derði ɡakn'e tij pɛr daɕurin'e Kriɕtit, tɛ cilin Kriɕti e lavdurojti nɛ tɛrɛ botɛn. Pɛr tɛ kremten e tij u-mbloðɛm eðe ne, sot, besnikɛ tɛ kriɕtɛrɛ; até lavdurojmɛ sot, até nderojmɛ, até hymnojmɛ, ng'ay presim ðe ne hirɛ e pɛrdɛλim; ati i lutemi tɛ na ruajɛ nga zihjet, nga ngasjet, nga fajet eðe nga çdo e ligɛ qɛ vjen ne ŋeriu; dɛɕmimin eðe çudirat e tij dua eð' un' i pɛruŋuri t' i tregoj, po prapɛ s' kam kuxim; pse? se dyɕoj mos le gê pa treguarɛ, eðe fajtoj nɛ kɛtɛ; po do ɕpresoj mê parɛ nɛ ndihmɛn e Cɛŋtit, pastaj nɛ lutjen tuaj qɛ tɛ nis tɛ tregoj. Ju lutem ɕumɛ z-suaj, dɛgomɛni me gið zɛmɛr, qɛ tɛ kupɛtoni fjalɛt e mia ðe tɛ mirni rogɛ nga i Maði dɛɕmor Γergi.

Mbreti i Romanɛvet, Dioklitiani, kur e mori, pa qɛn' i zoti, fren' e mbretɛrisɛ, eð' u-bɛ i parɛ i ɡiðɛ zotɛriŋvet, eðe tɛrɛ botɛn e vuri nɛnɛ sunim tɛ tij, kiɢ ɢumɛ dɛɢirɛ tɛ nderojɛ iðoʎat, eðe si-e-si tɛ mbuɢɛ dɛɢirɛn e Perɛndive t' Elinɛvet; Apoʎonɛ, t' emɛruarin nga Elinɛt Perɛndi e nderonte mê tepɛr nga ɡiðɛ tɛ tjerɛt. Иɛ herɛ vate n' orakuʎ t' Apoʎonit qɛ tɛ lajmɛrohɛɢ pɛr sende tɛ tij; po djaʎi qɛ rinte atje i ða, se, tɛ drejtɛt qɛ janɛ nɛ botɛ e ndalojnɛ tɛ ðotɛ tɛ vɛrtetɛn; si i planepsur q' iɢte Mbreti mɛndje-pakɛ, me dɛɢirɛ tɛ maðe deɢ tɛ mɛsojɛ cilɛt janɛ tɛ drejtɛt? ŋɛ nga ɢɛrbɛtorɛt e Orakuʎit i ða, se tɛ qojturit tɛ kriɢterɛ, ata janɛ tɛ drejtɛt e botɛs. Eðe mbreti, kur dɛɡoj, u-zɛmɛrua ɢumɛ kundrɛ tɛ kriɢterɛvet eðe nisi tɛ bɛjɛ ndjekje kundrɛ 'tyre; ðe me ŋɛ hereɢ, sa burɡe ðe qilare q'iɢin u-mbuɢnɛ nga tɛ kriɢterɛt; ca i vriste, ca i mundonte, ca i mirte me tɛ mirɛ qɛ t'i kðente nɛ fen' e tij; eðe kɛɢtu çdo ditɛ bɛheɢin vrasje ðe ɡakderðje mi tɛ kriɢterɛt; eðe kɛto po bɛheɢin nɛpɛr qy-

tete e vɛnde tɛ tjerɛ pɛrveç Anadoλit, ku tɛ krigterɛt igin ŋɛ gumicɛ e maðe, eðe, kur dɛguanɛ kɛto ndjekje, ngritnɛ trazime. Ahere qeveritarɛt e Anadoλit, i gkruan letra mbretit Dioklitian eð' i ðogin: Ne gɛrbetorɛt e tu ô mbret, e qeveritarɛt e Anadoλit, tɛ falemi gumɛ; kɛtu n' Anadoλ gendet ŋɛ gumic' e maðe tɛ krigterɛg, tɛ cilɛt i kundrɛgtohen urâɛrit tent, eðe nuk' u falen iâoλave; pra urâɛro naltɛsia jote, jâ tɛ mbetet çdo ŋeri nɛ fen' e tij, jâ se s' dimɛ ç' tɛ bɛjmɛ. Mbreti si leçiti kɛto letra, mendohɛg ç' tɛ bɛje, mê nɛ funt e pa tɛ uâɛs tɛ âɛresɛ qeveritarɛt e Anadoλit tɛ vijnɛ qɛ tɛ mendohen sɛ bagku; dɛrgoj pra urâɛre eðe nɛ pak kohɛ u mbloâɛn tɛ giðɛ. Ahere ndeŋnɛ nɛ mbleâje, eðe mbreti urâɛroj tɛ âotɛ sicili mɛndjen' e tij; âanɛ pra tɛ giðɛ ç' mendonin. Pas kɛtyre u-pɛrgeg eðe mbreti dyke âɛnɛ: nuk' ka gê mê tɛ vyer nɛ kɛtɛ botɛ, se tɛ lavdurohen Perɛnditɛ nga giâ ŋerɛzit, ay q' ɛgtɛ kundrɛ Perɛndive dotɛ mundohet gumɛ; nɛ ini pra miqt' e mi eðe doni tɛ kini ndɛrɛ q' u fala, kɛtɛ

prêdikoni, pɛr kɛtɛ pɛrpiqi qɛ tɛ gjðɛ qɛ, si-e-si tɛ humbasɛn nga faq' e ðeut t' e-mɛruarit tɛ krigtɛrɛ, tɛ gtohet Ellenisma eðe tɛ nderohen Perɛndits e tɛ lavdurohen eðe tɛ gɛzohen mê tepɛr. Ahere, qeveritarɛt e Anadoλit u pɛrgegnɛ: Amin, mbret urâɛri yt u-bɛftɛ; eðe vendosnɛ qɛ tɛ bɛjnɛ eðe tɛ dytɛ e tɛ tretɛ mbleâje, eðe çdo qeveritar tɛ marɛ urâɛre e nome pɛr ngastrɛn e tij.

N' atɛ kohɛ, i maði dɛgmor Γɛrgi, ig 20 vjeç; i nderçim nga fisi eâ' i pasur nga prinderit; i krigtɛrɛ nga feja eðe besnik tɛ Krigti: atâeu i tij igte nga Kappaðokia, ig âjetɛ vjet kur mbeti jetim nga i âti, se eðe i âti dɛgmojti; mɛm' e tij e mori eðe vanɛ nɛ Palestinɛ, n' atâen' e saj, ku kigte mjaft maλ' e gê; kur u-bɛ tetɛmbɛâjetɛ vjet hyri ugtar nɛnɛ mbretin Dioklitian, pastaj eðe bajraktar. Atɛ kohɛ i vdiq e ɛma, mbeti jetim eðe nga kjo; eðe kɛgtu kur u-bɛ zot i pasjes sɛ maðe, vate tɛ mbreti dyke i kɛrkuarɛ mê tɛ lartɛ gkaλɛ e lavdi; eðe ky u-ndoð n' ato ditɛ kur u mbloâɛ qeveritarɛt

e Anadoλit, si e paraðaɢɛ, eðe si pa qɛ duanɛ tɛ marin urðɛre kundrɛ tɛ kriɢtɛrɛvet, i arð nɛr mɛndje tɛ dɛɢmojɛ pɛr emɛrin e Kriɢtit, eðe tɛ çfaqet q' ɛɢtɛ i kriɢtɛrɛ; eðe pɛrɳɛhereɢ ɢiti ɡiðɛ ç' kiɢ e i ða nɛpɛr tɛ vobektit: robrit qɛ kiɢ i liroj ðe i-u duk se bɛri mirɛ. Eðe kur u mbloðɛ tɛ tretɛn herɛ, qeveritarɛt e Anadoλit, tɛ ɢkruajnɛ urðɛret, i maði dɛɢmor qɛndroj nɛ mest tɛ mbleðjes ðe u ða: ɡer kur, ô mbret, tɛ parɛ e kryetarɛ, do bɛni kɛtɛ luftɛ kundrɛ tɛ kriɢtɛrɛve? ini mɛsuarɛ tɛ kini paqɛ e daɢuri me tɛrɛ botɛn, eðe tani pɛrse doni luftɛrat e zihjet, e doni tɛ derðni ɡak tɛ drejtɛ e tɛ ɢɛɳtɛ, e tɛ mundoni komb tɛ nderçim e orðoðoks, tɛ ngutni tɛ kriɢtɛrɛt tɛ mbesojnɛ iðoλat? nuk' janɛ ô ɳɛrɛs tɛ planepsur, iðoλat Pɛrɛndiɳ! mos vɛrbɛroji truperiɢt ðe ɢpirteriɢt! Kriɢti ɛɢtɛ i vetɛmi Pɛrɛndi, ay ɛɢtɛ, ðe jo tjatɛr Zot. Ng' ay u-bɛnɛ tɛ ɡiða, eðe me Frymɛn e tij janɛ forcuarɛ; eð' juve, pra, mɛsoni tɛ vɛrtetɛn e puɢoni sɛ ndjekuri tɛ drejtɛt. Kɛto, pra, ða dɛɢmori. Kryeqeveritarɛt tɛ

giðɛ po ɕikonin mbretin ç' do tɛ ðoɕ. Mbreti tepɛr i zɛmɛruar nuk mundi t' i pɛrgiget, vetɛm i bɛri ɕɛŋɛ kɛɕiλoŋɛsit tɛ mbretɛrisɛ sɛ tij Magnentit qɛ t' i japɛ pɛrgigjen. Magnenti ðɛret Cɛŋtin pranɛ tij ðe i ðotɛ: ç' ɛɕtɛ ɕkaku qɛ u çfaqe sot? Cɛŋti i pɛrgiget: e drejta mɛ nguti; i ðotɛ pra Magnenti: ðe cila ɛɕt' ajo e drejtɛ? Cɛŋti i pɛrgiget: Kriɕti ɛɕt' e drejta, qɛ ndiqet sot pej juɕ; i ðotɛ prapɛ Magnenti: eðe ti, pra je i kriɕtɛrɛ? Cɛŋti i pɛrgigel: jam ɕɛrbɛtor i Kriɕtit t' im, prandaj ɕpresova nɛ fuqin' e tij eðe arða t' ju ðem tɛ drejtɛn. Kɛɕtu pra, trazim i mað u-bɛ midis gindjes, ahere mbreti urðɛroj qeveritarɛt qɛ tɛ puɕojnɛ gindjen, pastaj u-kðye drejt Cɛŋtit eð' i ða: unɛ, qɛ pej ɕumɛ kohe dyke u-çuditur me sjeλjet e tua tɛ mira, tɛ nderova eðe tɛ maðɛɕtova, ðe tani pa vɛnɛ rê fjalɛt' e tua, nga daɕuria e maðe qɛ kam pɛr ty eðe pɛr mendjen e fuqinɛ qɛ ke, po si âtɛ, tɛ kɛɕiλoj eðe tɛ ðem: mos e lerɛ ɕkaλɛn e larɛ eðe nderin e mað, qɛ ke eðe mos jep trupin e bukur nɛ mundime

eđe vuajtje; po eja eđe bɛj đerorî nɛ Perɛndîtɛ, qɛ tɛ t'a çpɛrblej me nder tɛ mađ eđe tɛ tɛ lartɛsoj mî giđɛ qeveritarɛt t'im. Cɛŋt Γergi u-pɛrgeg: po tả ŋihŋe ti ô mbret, Perɛndinɛ qɛ tɛ đem, do t'i bɛŋe đerorɛsî qɛ tɛ giđa, eđe ahere ay do tɛ tɛ ipte nder tɛ mađ nɛ mbretɛrin' e Qiejve, se kjo mbretɛria qɛ ke ti, çpejt priɢet e humbet eđ' as ŋɛ fitim nuk jep n' ata q' e kanɛ; tɛ kɛtiƛa nderime mbretɛrore s' mundin tɛ mɛ bindin mua, eđ' as ŋɛ mundim i kɛsaj fuqie nuk mund tɛ mɛ ndajɛ nga daɢuria e Kriɢtit Perɛndi.

Mbreti u-zɛmɛrua ɢumɛ kur dɛgoj kɛto fjalɛ tɛ Dɛɢmorit eđe urđɛroj ɢɛrbɛtórɛt e tij qɛ t'a pɛrçajnɛ me ɢpatat e tyre; vetɛm ŋɛ nga ɢpatat cɛnoj trupin e Cɛŋtit, tɛ tjerat u epnɛ posi plumb. Ahere uɢtarɛt e ɢpunɛ nɛ burg eđ' e ndenɛ pɛrđe: kɛmbɛt jả ɢtɛrnguan me dru, eđe mî krahrort i vunɛ ŋɛ gur tɛ mađ e tɛ rɛndɛ, se kɛɢtu urđɛroj mbreti; kɛsisoj ndɛŋi Cɛŋti ger tɛ nesɛrmen dyke pɛrhiruar Perɛndinɛ. Kur u-gđi, mbreti urđɛroj eđ' e nxuar nga burgu; kur i pa krahror' e

ɕtypur nga rendɛsir' e gurit, i ðа: Γerg, a t' arði noŋɛ pendim nga marɛsia e djeɕme apo prapɛ qɛndron n' até? Cɛŋti upɛrgeg: mendon ti, ô mbret, se kaqɛ frikaman jam unɛ, sa nga ŋɛ mundim i vogɛl — lodrɛ po ðuaj — tɛ traðɛtoŋ fen' e Kriɕtit t' im? mê parɛ do loðeɕ ti dyk' m' e munduar, se unɛ dyke duruar. Eðe mbreti i ðotɛ: unɛ do tɛ tɛ jap nɛ t' atiλa lodra qɛ pɛr sɛ çpejti do tɛ tɛ humbasin nga kjo jetɛ; eðe me ŋɛ hereɕ urðɛroj eðe suaλɛ ŋɛ rotɛ tɛ maðe, ku iɕin tɛ ngulura, an' e mb' anɛ, ðika tɛ mɛða, eð' e liðne n' até Cɛŋtin; kjo rrotɛ iɕ varur mɛ tɛ larte, eðe pɛrpoɕ kiɕ ðoga tɛ ngrehuara; n' ato ðoga iɕin ngulur mjaft perona, nga tɛ cilat ca iɕin tɛ drejta e tɛ mprehta, ca tɛ ɕtrembɛra e ca tɛ gera si ðika; kɛɕtu pra, qɛ, kur tɛ kðehɛɕe rota t' afroheɕe nɛ ðogat qɛ kiɕin peronat ðe t'a prisnin copka-copka trupn' e Cɛŋtit, Cɛŋti, mê parɛ me zê tɛ larte, pastaj me ngadale, pɛrhironte Perendinɛ.

Ahere, i marri mbret dyke u-gezuarɛ pɛr mundimin e Cɛŋtit eðe dyke pɛrqe-

ɕur dobɛtin' e tij i ðotɛ: ku ɛɕtɛ Perɛndia jote Γerɡ? pse s'vjen tɛ tɛ ndihɛ po tɛ le e mundoheɕ kɛsisoj? Kɛto ða mbreti eð' u-ngrit e vate nɛ kiɕɛ t' Apoλonit qɛ tɛ bɛnte ðeroresî. Po, pɛr ɳeherej pas fjalɛs sɛ mbretit, qieλi u-mvrejt, vetetîma u-dukɳɛ, ɡemime e zê uga qieλi u-dɛɡua qɛ ðoɕ: mos u-trɛmb Γerɡ, unɛ jam me ty! eðe, pas zɛrit, qieλi u-kðieλ eðe pɛr çudi Cɛɳti u-duk i liruar nga rota eð' i ɕendetɕim, sepse Enɡeλ' i Zotit vate pɛrpara tɛ giðevet eð' e zgiði atɛ nga rota. Ahere Cɛɳtin e muarɛ uɕtarɛt eð' e ɕpunɛ n' atɛ kiɕɛ ku e vunɛ pɛrpara mbretit. Mbreti kur e pa pɛrpara mɛnt u marrua, eðe tɛ giðɛ sa iɕin nɛ kiɕɛ u-habitnɛ tepɛr; mê parɛ ðanɛ se ɛɕtɛ tjatɛr po ɳɡet me tê, pastaj ðoɕin se ɛɕtɛ fantasî; po Cɛɳti ðiri me zê tɛ larte: unɛ Γerɡi jam. Dy nga parɛsija e mbretit tɛ qojtur Anatoli e Protole e mbesuan Kriɕtin ðe bɛrtitnɛ: Иɛ ɛɕtɛ Perɛndia e vɛrtetɛ e tɛ kriɕterɛvet; mbreti me ɳeherɛɕ urðɛroj t'u-a presin krerɛt jaɕtɛ qytetit pa i ɡykuar fare. Бe ɕumɛ tɛ tjerɛ nga frik' e

mbretit Dioklitian nuk' kuxuan tɛ çfaqen, eđe mbretɛreɢa Aleksandra deɢ tɛ çfaqeɢ pɛr e kriɢterɛ, po kɛɢiλoŋɛsi i mbretɛrisɛ, Magnenti nuk' e la nga frik' e mbretit.

Dyke mos patur se ç' tɛ bɛjɛ, mbreti, nga helmi e zɛmɛrimi i mađ urđɛroj tɛ mbuɢin ŋɛ gropɛ tɛ mađe me gɛlqere, t'a ɢuajnɛ me ujɛ eđe pastaj me ŋɛhereɢ t'a heđin brɛnda Cɛŋtin đe tɛ rijɛ atje, tri dit e tri net, ɡer sa t' i humbasɛ i tɛrɛ trupi eđe tɛ mos i mbetet as ŋɛ eɢtrɛ. E muar pra uɢtarɛt t'a ɢpien Cɛŋtin nɛ gropɛt; eđ' ay dyke ecur po luteɢe ne Perɛndia kɛɢtu: ô Ndihmɛs i tɛ mjerɛve, ô ɢpresa e tɛ dɛɢpɛruarɛve, ô Zot Perɛndia ime, dɛɡomɛ mua ɢɛrbɛtorin tɛnt, ɢikomɛ eđe ndjemɛ, đe ɢpɛtomɛ nga ngasjet qɛ mɛ hipnɛ; nem, Kriɢti im, fuqi qɛ t'a ruaj fen' e emɛrit tɛnt ɡer nɛ funt tɛ rojtjes s'ime, qɛ tɛ mos đonɛ armiqt' e tu e t' imit: ku ɛɢtɛ Perɛndia e tij? Tregoje fuqinɛ tɛnde, e lavdɛroje Emɛrin tɛnt tɛ Cɛŋtɛ mɛ mua tɛ pɛruŋurin đe dɛrgo Ɛnɡɛλin, ruajtɛsin t' im qɛ tɛ mɛ ɢpɛtojɛ nga kjo ngasje, sikundɛr i ɢpɛtove tɛ tre

Djemtɛ nga fur' e Babilonɛs; sepse ti je i lavduruar nɛ jetɛ tɛ jetɛs, Amin. Si ðа kɛto, bɛri ɢɛɳɛn e kryqit mɛ tɛrɛ trupin e tij eðe me ɳɛhɛrɛɢ hyri nɛ gropɛ i gɛzuar, dyke hymnuar Pɛrɛndinɛ. Uɢtarɛt si mbuɢnɛ urðɛrin e mbretit, iknɛ.

Pas tri dit, mbreti Dioklitian, ðiri ca uɢtarɛ eð' u-ðotɛ: mɛ qɛnɛ qɛ i mjeri Ґɛrɢ i'u kundrɛɢtua urðɛrit t' im, eð' u hoð nɛ gropɛn e gɛlqeres, dua tɛ vini tɛ mirni ɛɢtɛrat nɛ kanɛ mbetur, eðe t' i hiðni nɛ harim, qɛ tɛ mos traɢɛgojnɛ as gɛ nga ay, tɛ qojturit tɛ kriɢtɛrɛ. Uɢtarɛt si ðeguan fjalɛn e mbretit vanɛ nɛ gropɛn e gɛlqeres; atá i ndiqte ðe ɳɛ ɢumic' e maðe ɳɛrɛzɢ qɛ tɛ ɢihnin ç' u-bɛ; kur e trazuan gɛlqeren panɛ, qɛ, ɢɛɳti iɢ mɛ kembɛ me duart e ngritura nɛ qieλ ðe pɛrhironte Pɛrɛndinɛ; eðe me ɳɛhɛrɛɢ ɢumica ðiri: e maðe ɛɢtɛ Pɛrɛndia e Ґɛrgit! Mbreti si ðɛgoj kɛtɛ gɛ e ðiri ɢɛɳtin e i ðotɛ: nga t' arðɛ kɛto mjeɢtɛri Ґɛrɢ? ðuana tɛ lutem, unɛ mendoɳ se qɛ tɛ trɛgoɢ maɢit' e tua prandaj ðua qɛ je i kriɢtɛrɛ. ɢɛɳti u-pɛrɢɛɢ: unɛ, pra, ô

mbret, mendoŋa se, po t'a ɢihnit eđe kɛtɛ çudi do mbesonit ne Kriɢti, po me qɛ juve inî tɛ planepsur ɢpirtɛriɢt đe trupɛriɢt nuk mund t' ju pɛrgigem mê tepɛr, eđe mɛ vjen keq pɛr kɛtɛ. Dioklitiani i đa: tani do ɢoh a do mundiɢ đe pɛrpara meje tɛ bɛɢ magî eđe nɛ mos daç me tɛ mirɛ do tɛ duaɢ me pahir.

Pɛr ŋɛhereɢ urđɛroj tɛ sjeλin çizma pej hekuri, qɛ kiɢin brɛnda perona tɛ ɢtrɛmbɛra e tɛ drejta, kɛto çizma urđɛroj t'i heđin nɛ zjar ger sa tɛ nxehen aqɛ sa tɛ kuqen pastaj t' ja mbađin Cɛŋtit eđe dyke rahur e dyke ɢtyrɛ t'a ɢpien nɛ burg. Urđɛri i mbretit u-mbarua me ŋɛhereɢ; eđe mbreti prapɛ dyke pɛrqeɢur Cɛŋtin i đoɢ: ɢiko Γerg sa i ɢpejtɛ uɢtar qɛ je. Po Cɛŋti dyke u-ɢpɛnɛ đoɢ me vehte: vrapo Γerg, vrapo qɛ tɛ hariɢ atɛ qɛ dɛɢɛron; pastaj dyke i-u lutur Perɛndîsɛ đoɢ: Ciko nga Qiejtɛ ô Zot, mundimet e mija đe dɛgo pɢeretimet e mundimet e ɢɛrbɛtorit tɛnt, se u-ɢumuan armiqt' e mij eđe nakar tɛ mađ hođnɛ mi mua pɛr Emɛrin tɛnt tɛ Cɛŋtɛ; ɢɛromɛ ô Imzot, se u-tronditnɛ eɢtrat e mija

ðe nem fuqi ger nɛ fund tɛ rojtjes s'ime qɛ tɛ mos ðonɛ armiqt'e mij se m'a çpaguan. Kɛɢtu faleɢe Cɛŋti ger e vunɛ nɛ burg, ku ndɛŋi tɛrɛ ditɛn e tɛrɛ natɛn. Nɛ mɛngez, mbreti baɢkɛ me parɛsin'e tij, ndɛŋi mɛ ŋɛ bregore tɛ maðe e tɛ gerɛ ðe urðɛroj qɛ tɛ venɛ nɛ burg e t'a sjeλin Cɛŋtin mɛ krahɛ; po, kur e pa tɛ ecɛ i ɢɛndetɢim me habi tɛ maðe i ðotɛ: gaz eðe dɛfrim t'u duknɛ çizmat Γerg? Cɛŋti u-pɛrgeg: po mbret; Dioklitiani i ða: leri, i mjerɛ, mjeɢtɛrit'e marra e magitɛ tɛnde ðe eja e bɛj ðerorɛsî nɛ perɛnditɛ, se do marɛɢ ðe tɛ tjerɛ mundime ðe mê nɛ fund do humbaç ðe tɛ ɛmbɛlɛn rojtjen tɛnde. Cɛŋti u-pɛrgeg: ɢiko sa i marrɛ eðe i lik qɛ je mbret, se mirɛsitɛ ðe çudit'e Perɛndisɛ i quan punɛra tɛ marra eðe magi. Mbreti kur dɛgoj kɛtɛ fjalɛ u-zɛmɛrua ɢumɛ eðe me zɛ tɛ aɢpɛr urðɛroj ɢɛrbɛtorɛt qɛ t'i rahin gojɛn Cɛŋtit dyke i ðɛnɛ: mɛso tɛ nderoɢ mbretɛrit e jo t'i ɢaɢ. Pastaj prapɛ urðɛroj t'a ɢtrijnɛ pɛrðê eðe me, tɛ ðarɛ, deje qêɢ t'a rahin pa mɛɢirɛ; eðe kɛɢtu Cɛŋti u-

plagos nɛ barkut e nɛ kurist; i doʎi kaqɛ gak nga tɛ rrahurit sa ju ngit trupi pas ðeut; po Cɛŋti i duronte tɛ giða kɛto, ðe pɛrhironte e lɛvdonte Perɛndinɛ; fytyra i ndritte posi dieʎɛ, kaqɛ sa ðe mbreti Dioklitian dyke u çuditur u ðoɢ pasɛsve tɛ tij: unɛ ðem se kɛto punɛra qɛ bɛn Γergi jo vetɛm vepɛra burrɛrie janɛ, po kanɛ eðe mjeɢtɛri magie; kɛɢiʎoŋɛsi i mbretɛrisɛ Magnenti i-u pɛrgeg: mbret, ɛɢtɛ kɛtu ŋɛ ŋeri mjeɢtɛr i mað nɛ punɛt e magisɛ, po tɛ urðɛroɢ tɛ vijɛ ay çpejt do mundet Γergi, eðe do t'i bindet urðɛrit tɛnt; eðe me ŋɛhereɢ e ðirɛ magistarɛ qɛ quhɛɢ Θanas, tɛ cilit mbreti Dioklitian i ðotɛ: ç' punɛra qɛ bɛri ky i maʎɛkuari Γerg tɛ giðɛ i panɛ po si i bɛri vetɛm juve magistarɛt i dini, tinɛ pra me mjeɢtɛritɛ tɛnde t'a bɛɢ qɛ t'i bindet urðɛrit tim eðe tɛ pɛrpriɢen mjeɢtɛrit' e tij, ose me noŋɛ bar ja me noŋɛ mjeɢtɛri magie bɛje qɛ tɛ gejɛ vdekjen; nesɛr mbret, u-pɛrgeg Θanasi, tɛ bɛhet urðɛri yt, tɛ ɢikojɛ mjeɢtɛrinɛ t' ime eðe fuqin' e tɛ mɛðeŋve perɛndi. Ahere u pɛrnda gyqi; mbreti ur-

ðɛroj qɛ t'a ɕpien Cɛɳtin nɛ burg eðe tå ruajnɛ ger tɛ nesermen. Dyke u ɕpɛnɛ nɛ burg Cɛɳti i lutɛɕe Perɛndisɛ dyke ðɛnɛ: le tɛ çuditet tɛrɛ bota ô Zot, perdɛλemɛ eðe forcomɛ qɛ tɛ ruaj ger nɛ funt tɛ rojtjes dɛɕmimin t' im.

Tɛ nesermen mbreti ndɛɳi giđ n' atɛ bregore, ku rinte ditɛn e parɛ, eđ' urðɛroj qɛ tɛ ðɛresin magistarɛ; dyke arður Θanas magistari, mbante nɛ duar dy stomna tɛ vogɛla pej balte, tɛ cilat kiɕin barɛrat, eđ' i ðotɛ mbretit: urðɛro mbret, tɛ vijɛ i dɛnuari Γerg eðe do ɕikoɕ fuqin' e tɛ mbɛðɛɳve perɛndi, po tɛ urðɛroɕ qɛ tɛ bɛhet jaɕtɛ mɛnç eðe t' i bindet urðɛrit tuaj le tɛ pijɛ nga bari (ilaçi) qɛ mbaɳ nɛ doren e mɛnger, ose po tɛ duaɕ qɛ tɛ vdesɛ le tɛ pijɛ nga tjatri qɛ mbaɳ nɛ doren e djaðtɛ. Urðɛron pra, mbreti me ɳɛhereɕ tɛ sjeλin Cɛɳtin, ðe i ðotɛ: le tɛ mbarohen ose le tɛ puɕojnɛ tani mjeɕterite tende Γerg, eđ' e urðɛron me nxitim qɛ tɛ pijɛ barɛ qɛ mbante magistari nɛ doren' e mɛnger. Cɛɳti pa frikɛ e mori eðe dyk' e mbajtur ða: Zot Iisu

Kriɢt, qɛ urðɛrove se çdo bar tɛ vdekɢim qɛ tɛ pinɛ ɢɛrbɛtorɛt e tu tɛ mos pɛsojnɛ as ɡɛ, rɛfeje fuqinɛ tɛnde mɛ mua ɢɛrbɛtorin tɛnt, eðe me ŋɛhereɢ e piu barɛ eð' as ɡɛ nuk' pɛsoj, vetɛm pɛrqeɢte mbretin nɛ planepsjen e tij; kur pa mbreti se s' pɛsoj ɡɛ, urðɛron Θanas maɡistarɛ qɛ t' i japɛ bar' e vdekɢim; e piu eð' atɛ Cɛŋti pa pɛsuarɛ kurrɡê. Tɛ ɡiðɛ u habitnɛ hur panɛ kɛtɛ çudî tɛ Cɛŋtit, po mê ɢumɛ Θanas maɡistari i cili dinte sa fuqi tɛ maðe kiɢin barɛrat. Pas pak mbreti i ðotɛ Cɛŋtit: ɡer kur Γerɡ do na mundoɢ me mjeɢtɛritɛ tɛnde? Γer kur po pɢiheɢ nga ne eðe s' do tɛ na ðuaɢ tɛ vɛrtetɛn me tɛr kɛto mundime qɛ durove? eðe tani nga barɛrat nuk pɛsove ɡɛ? mos e fɢi nga ne tɛ vɛrtetɛn po ðuana-je t'a dɛɡojmɛ me ɡið zemɛr.

Ahere Cɛŋt Γerɡi i-u pɛrɡeɡ: mos pɛrsɛrit mbret, se nga mjeɢtɛrit' e ŋerɛziŋta u rojta ɡer sot, po nga hiri eðe fuqia e Perɛndisɛ s' ime, se ay kɛɢtu na mɛsoj. Dioklitiani ða: ðe, ç' ju mɛsoj Perɛndia juaj? Cɛŋti u-pɛrɡeɡ: dyke parɛ smund-

Kriɢt, qɛ urðɛrove se çdo bar tɛ vdekɢim qɛ tɛ pinɛ ɢɛrbɛtorɛt e tu tɛ mos pɛsojnɛ as ɡɛ, rɛfeje fuqinɛ tɛnde mɛ mua ɢɛrbɛtorin tɛnt, eðe me ŋɛhereɢ e piu barɛ eð' as ɡɛ nuk' pɛsoj, vetɛm pɛrqeɢte mbretin nɛ planepsjen e tij; kur pa mbreti se s' pɛsoj ɡɛ, urðɛron Θanas maɡistarɛ qɛ t' i japɛ bar' e vdekɢim; e piu eð' atɛ Cɛŋti pa pɛsuarɛ kurrɡê. Tɛ ɡiðɛ u habitnɛ hur panɛ kɛtɛ çudî tɛ Cɛŋtit, po mê ɢumɛ Θanas maɡistari i cili dinte sa fuqi tɛ maðe kiɢin barɛrat. Pas pak mbreti i ðotɛ Cɛŋtit: ɡer kur Γerɡ do na mundoɢ me mjeɢtɛritɛ tɛnde? Γer kur po pɢiheɢ nga ne eðe s' do tɛ na ðuaɢ tɛ vɛrtetɛn me tɛr kɛto mundime qɛ durove? eðe tani nga barɛrat nuk pɛsove ɡɛ? mos e fɢi nga ne tɛ vɛrtetɛn po ðuana-je t'a dɛɡojmɛ me ɡið zemɛr.

Ahere Cɛŋt Γerɡi i-u pɛrɡeɡ: mos pɛrsɛrit mbret, se nga mjeɢtɛrit' e ŋerɛziŋta u rojta ɡer sot, po nga hiri eðe fuqia e Perɛndisɛ s' ime, se ay kɛɢtu na mɛsoj. Dioklitiani ða: ðe, ç' ju mɛsoj Perɛndia juaj? Cɛŋti u-pɛrɡeɡ: dyke parɛ smund-

jen tɛnɛ eðe dyke ditur se sî do pɛsojmɛ, Kriɕti na urðɛroj kɛɕtu: mos friko-i ng' ata qɛ do t'u vrasin trupin, se as gɛ tjatɛr s' mundin t'u bɛjnɛ, as ŋɛ qime ŋga koka juaj do mos bjerɛ, çdo pirje tɛ vdekɕime qɛ tɛ pini mos pɛsoni gê, po dɛgo mê ɕkurtɛr mbret: ay Kriɕti urðɛroj qɛ, ay qɛ mbeson ne mua bɛn ato vepra qɛ bɛj eðe unɛ. Dioklitiani ða: ðe cilat ðuani se janɛ vepɛrat e Kriɕtit tuaj? Cɛŋti u-pɛrgɛg: ɕɛrimin e tɛ verbɛrɛɕ, tɛ smurɛɕ, tɛ çalɛɕ, ŋgaλje tɛ vdekurɛɕ etj. Eðe mbreti i ðotɛ Θanasit: ti ç' ðua pɛr kɛto? Θanasi u-pɛrgɛg: habitem mbret si pɛrqeɕ mbretɛrinɛ tɛnde ðe s' e kupɛton, se ne nɛ kaqɛ tɛ mira eðe çudira qɛ marim pɛr dit ŋga tɛ mbɛðɛŋtɛ pɛrɛndi ŋgaλje tɛ vdekurɛɕ nuk dɛguam ger sot, ky qɛ ɕpreson mɛ ŋɛ ŋeri tɛ vdekur, ðotɛ, se Pɛrɛndi ë tij munt t'a bɛjɛ kɛtɛ çudi, mbret i nderçim po tɛ mundɛ ky qɛ, tɛ ŋgaλɛ tɛ vdekur, ahere do t'a ŋohim se vertet Pɛrɛndi tɛ maðe aðuron. Kundreq mbretit, ŋå 50 çape lark, iɕ ŋɛ varr i ŋɛj Elini tɛ vdekur; atɛ tɛ vdekurin deɕ

magistari Θanas, qɛ tà ngaλte Cɛɳti; athere krɑiλoɳesi i mbretɛrisɛ Magnenti kɛrkoj nga mbreti qɛ tɛ zgiδɛ nga zinxiri l'ergin; pastaj ju kδye eδ' i δotɛ: tregoje tani l'ɛrg fuqin' e Perɛndisɛ s'ate qɛ tɛ ɑohim eδe ne e tɛ mbesojmɛ Kriɛtin δe Perɛndinɛ tende. Cɛɳti δa: zoti Magnent, Perɛndia ime q' i bɛri tɛ giδa vetɛm me fjalen e tij, eδe kɛtɛ do t'a bɛjɛ, po juve ini tɛ planepsur δe s' kini sŷ qɛ tɛ ɑihni tɛ drejten, pra, pɛr ɛumicɛn e maδe qɛ ɛɑte mbleδur do tà mbuɛ eδe kɛtɛ kɛrkim qɛ doni, kur tà bɛj mos δoni se ɛɛtɛ pune magie po vɛprɛ e Perɛndisɛ s' ime, se δe ky magistari Θanas kɛɛtu e dɛɛmoj, ɑikoni pra tɛ giδɛ kδjeλtɛ fuqin' e Perɛndisɛ s' ime.

Kɛto δa Cɛɳti eδe me ɳeherɛɛ ɡuɳɛzoj perδê, δe me lotte i lutɛɛe ngadale Perɛndisɛ; pastaj u-ngrit δe me zɛ tɛ larte taleɛe dyke δɛnɛ: ô Perɛndia e jetɛve, ô Perɛndia e pɛrdɛλimit, ô Perɛndia qɛ mban tɛ giδa eδe tɛ tɛra munt t' i bɛɛ, qɛ s' turpɛron ata qɛ ɛpresojnɛ nɛ fuqinɛ tende, Zot Iisu Kriɛt, dɛgo ɛɛrbɛtorin tent

tɛ pɛruŋurin nɛ kɛtɛ orɛ, ti qɛ dɛgove Dɛrgimtarɛt e ɢɛŋtɛ nɛ çdo kɛrkim, dɛgomɛ ðɛ mua e jep ne kjo farɛ e maλɛkuarɛ ɢɛŋɛn qɛ kɛrkon eðe ŋgaλe tɛ vdekurin e kɛti varri, qɛ tɛ turpɛrohen e tɛ heɢtin armiqt' e tu ðe tɛ lavdurohet emɛri yt i ɢɛŋtɛ; po, Imzot, rɛfeji ɢumicɛs qɛ pret kɛtu, se, ti je vetem m' i Fuqiɢmi mî tɛrɛ ät eðe le tɛ dinɛ tɛ ɡiðɛ se ti je Perɛndia e vertetɛ mî tɛrɛ botɛn, se jotja ɛɢtɛ lavdia nɛ jeten e jetɛs, Amin. Eðe pas Aminit, ɡemime u-dɛguan e ŋerɛzit u-trɛmpnɛ nga kjo, eðe me ŋɛhereɢ u-xbulua varri eð' i vdekuri u-ŋgaλ; ɢumica q' iɢ atje bɛrtiti: e maðe ɛɢtɛ Perɛndia e Γergit! Mbreti kur pa çudinɛ, mê parɛ u-habit, po pastaj ðoɢ se punɛ magie ɛɢtɛ eðe se ŋgaλi fantasi pɛr planepsjen e ɢumicɛs. Θanas magistari vrapoj eðe i ra nɛr kɛmbɛ Cɛŋtit dyke ðɛnɛ: Perɛndi e vertetɛ ɛɢtɛ Perɛndia jote Γerɡ, ndjemɛ se fajtova ue ty. Pas ca kohɛ, mbreti urðɛroj qɛ tɛ puɢojɛ ɢumica eðe si puɢoj u-ðotɛ: e ɢikoni planepsjen ô ŋerɛs? i maλɛkuari Θanas pɛr tɛ bɛrɛ hi-

rin e ɢokut tɛ tij, magistarit Γerg, nuk' i ðа barɛra qɛ t'a vdesin po qɛ t' a forcojnɛ eðe t'a ɢɛrojnɛ; prandaj, qɛ tɛ rɛfente magin' e tij ða qɛ goja nɛ kɛtɛ varr ka ɳeri tɛ vdekur kur nukɛ kiɢ fare, ðe ɳɛ ɳeri tɛ gaʎɛ e ngritnɛ, goja, nga varri me fantasi.

Kɛto ða mbreti eðe urðɛroj qɛ tɛ vrasin Θanasin e ɳerinɛ q' u ngaʎ pa i gykuar fare, se ata leçisnin Kriɢtin pɛr Perɛndi tɛ vɛrtetɛ; Cɛɳtin t'a ɢpien nɛ burg eðe t'a liðin mirɛ; eð' ay u-ngrit e vate nɛ palas tɛ tij qɛ tɛ mentoheɢ ç' duhet bɛrɛ. Dyke u-ɢpeɯɛ Cɛɳti nɛ burg lavduronte Perɛndinɛ i gɛzuar ðe ðoɢ: lavdi mɛ ty ô Zot, qɛ s' turpɛron ata qɛ ɢpresojnɛ mɛ ty, tɛ falem ɢumɛ qɛ mɛ dɛgove eðe mbuɢe kɛrkimin t' im, po, duaj Kriɢt Perɛndi qɛ tɛ viɳ sa mê ɢpejt praɳɛ teje, t'a mund fare djaʎɛ ðe punɛt e tij. Atje, pra, nɛ burg sa qɛ mbesuan Kriɢtin nga çudit' e Cɛɳtit, vinin eðe ipnin aspra (tɛ hoʎa) ruajtese eðe hynin ne Cɛɳti, atje dyke rɛnɛ nɛ kɛmbɛt e tij: ca ɢɛrohɛɢin nga smundjet, ca mɛsonin

ordoðoksinɛ eðe forcohɛɕin nɛ fen' ɛ Kriɕtit. Nga ata qɛ vinin, iɕ eðe ŋɛ bujk i quajtur Gliqer, ky, siç lɛronte n' arɛ i ngorði ŋɛri kâ eðe me qɛ s' kiɕ se ç' tɛ bɛnte tjatɛr se qe i vobekɛt, vajti nɛ burg te Cɛŋti eðe dyke qarɛ i ðotɛ: ki mɛɕirɛ pɛr mua tɛ mjerin Cɛŋt i Perɛndisɛ eðe ngaλmɛ kânɛ; Cɛŋti, si qeɕi pakɛ, i ða: ɕko n' arɛ eðe do t'a ɡeɕ tɛ ɡaλɛ. Vajti, pra, me ŋɛhereɕ bujku eð' e ɡeti aɕtu si i ða Cɛŋti. I ɡɛzuarɛ bujku vrapoj nɛ burg eðe i râ nɛr kɛmbɛ Cɛŋtit dyke ðɛnɛ: vɛrtet e maðe ɛɕtɛ Perɛndia e tɛ Kriɕterɛvet; po uɕtarɛt e zunɛ eð' e ɕpunɛ pɛrpara mbretit Dioklitian; mbreti as e pyeti as e ɡykoj, po, vetɛm urâɛroj t'a nxjerin jaɕtɛ qytetit eðe t'a vrasin; eðe kɛɕtu u-bɛ.

Ahere ca parɛsi tɛ paλatit i ðanɛ mbretit: mbret Dioklitian, Γɛrɡi dyke ndɛŋur nɛ burg e pɛrzjen ɕumɛ popuλin eðe mjaft Ellinɛ, me magit' e tij, i bɛri tɛ Kriɕtɛrɛ, pra, tɛ bɛhet ŋɛ punɛ, jâ t'i bindet urâɛrit tɛnt, jâ se tɛ vritet; mbreti pyeti kɛɕiλoŋɛsin e tij Magnentin, eð' ay i ða:

nesɛr mbret, tɛ bɛɢ gyqn' e fundit nɛ kiɢɛn e Apoʎonit. Cɛŋti, atɛ natɛ, siç faleɢe fjeti eđe ɢikon n' ɛndɛr Kriɢtin qɛ po e puđte eđ' i vinte kurorɛ mî krye e i đoɢ: mos u-trɛmp Γerg, po ɢpresô, se, qɛ sot u-bɛre vɛrtet i zoti tɛ mbretɛroɢ me mua, pra, mos vono, po eja mê çpejt ne mua qɛ tɛ traɢɛgoɢ mirɛsitɛ qɛ tɛ janɛ pregatitur. Kur u-zgua điri ruajtɛsin eđ' i đa: ŋɛ hir dua nga ty, t'a lɛɢ pak robin t' im qɛ t' i đem ŋɛ fjalɛ. Vajti, pra, ruajtɛsi eđe điri robin e Cɛŋtit eđ' ay arđi me lotte nɛ sŷ; mos u hiđɛro biri im, i đotɛ Cɛŋti, po gɛzohu, se Kriɢti im po mɛ mer, kur tɛ vdes tɛ marɛɢ trupin t'im eđe t'a ɢpieɢ nɛ Palestinɛ, nɛ atđen' e mɛmɛs s' ime, eđe ti ruaje fenɛ qɛ mɛsove nga mua eđe mbeso tɛ vetɛmin Perɛndi tɛ vɛrtetɛ, Kriɢtin. Kɛto i đa Dɛɢmori, e si e puđi u-ndanɛ.

Tɛ nesɛrmen nɛ mɛngez, i marri mbret Dioklitian vate nɛ kiɢɛn e Apoʎonit, pɛrpara sɛ cilɛs do bɛheɢe mbleđja, eđ' urđɛroj qɛ tɛ sjeʎin Cɛŋtin; kur e suaʎɛ, mbreti, me ɢumɛ ɛmbɛlsi e urtɛsi, i đa:

Γerg, nuk tε duket mirεsi ðe ŋerεzidaɢje kjo qε tε bεŋ unε, pres tε pendoheɢ e nuk tε vras? pεr Perεnditε, pεr tε ritε e pεr trimεrinε tεnde mε vjen keq eðe s' tε vras, po deɢa qε, po tε pendoheɢe tε tε nderoŋa ðe lavduroŋa ɢumε eðe tε tε bεŋa nεkεmbεsin e mbretεrisε s' ime, ðuana pra, ðe ti mεndjen tεnde? Cεŋti i pεrgiget: mbret, kεtε daɢuri qε tregon, duhεɢ t'a kiɢe rεfyer ca mê parε. Mbreti, kur dεgoj kεtε fjalε, u-gεzua ɢumε eð' i ðotε Cεŋtit: Γerg, po tε duaɢ bεjmε âtε eðe falmi tεrε sa tε bεra, se unε do t' i çpεrblej me ðurεti tε mεða gið' ato. Cεŋti i ðotε: po tε urðεroɢ mbret, eja tε hyjmε nε kiɢε, tε ɢikoŋ Perεnditε tεnde; mbreti urðεroj parεsinε eðe gindjen q' iɢ tε hyjnε nε kiɢε, gindja nga gazi ðεriste: roftε mbreti. Kur hynε tε giðε nε kiɢε eðe prisnin ç' do bεnte Cεŋti, Dεɢmori ngriti dorεn e djaðtε drejt iðoλit t' Apoλonit eð' i ða: do, ti iðoλ pa ɢpirt tε marεɢ ðerorεsi nga mua? eðe bεri ɢεŋεn e kryqit; djaλi qε rinte nε iðoλ me zê tε lartε ða: nuk' jam unε Perεndi e vεrtetε, ne iɢim

Engej, po nga madhetia u-bame djaj dhe q' ahere i genjejme boten, nga nakari qe kemi, eë' i bindim te na falen posi kur jemi Perendin. Cenji i pergiget: pra ti pse rî ketu, tani kur jam une gerbetori i Perendis' se vertete? Pas ketyre fjaleve lebeti dhe qarje u deguan edhe statyet rane e u-bane dherime.

Ahere, ca nga prifterinjte edhe nga gindja e rembyen Cenjtin dhe dyke rahur e dyke gtyre e nxuare jagte: vrae te mallekuarin, vrae mbret se do te prige edhe kigen edhe tŷ. Zeri i gindjes u-degua ger ne palat te mbretit, edhe mbreterega Aleksandra nuk mundi mê t'a mbante fene te fgehte, po dege te çfaqeg, andaj vrapon ne kigen e Apollonit e dyke perçare gumicen dheriste: Perendi e Fergit ndihme, se vetem ti je Perendi e vertete. Posa hegti gindja, mbreti dheret Cenjtin e me zemerim te madh i dote: keto jane çperblimet e tua ô njeri i lik? kegtu u bere deroresî perendive? Cenji i-u pergeg: po, mbret i marre, mesova te gan perendit' e tua, po ti s' ke turp kur pret gpetim nga te tilla perendi te cilat

s' muntnɛ tɛ ɢpɛtojnɛ vehten e tyre nga humbja. Kur ðeɢ, Cɛɳti, kɛto fjalɛ hariu eðe mbretɛreɢa Aleksandra eðe ra nɛr kɛmbɛt e Cɛɳtit dyke pɛrhiruar atɛ e dyke ɢarɛ mbretin me iðoλat e tij; mbreti i ðotɛ asaj: Aleksandrɛ, ç' tɛ ɢet q' u ɢokɛrove me kɛtɛ magistar e doλe nga feja e pɛrɛndive? Mbretɛreɢa i pɛrɢiget: i marrɛ, i pameɢirɢim eðe zemɛrlik mbret, u-verbove, u-planepse qɛ nukɛ do tɛ mbesoɢ se Kriɢti ɛɢtɛ Pɛrɛndia e vɛrtetɛ? Mbreti kur dɛɢoj kɛto ɢarje tɛ mbretɛreɢɛs u-zɛmɛrua tepɛr eðe me qɛ s' kiɢ se ç' tɛ bɛnte ɢkruan urâɛr pɛr Cɛɳtin âe mbretɛreɢɛn kɛɢtu: Tɛ Kriɢterin Γerɢ, qɛ pɛrçmoj qeverinɛ tɛnɛ, eðe ɢau pɛrɛnditɛ mê nɛ fund priɢi âe iðoλat e tyre, urâɛroɳ t' i pritet e marra kokɛ baɢkɛ me mbretɛreɢɛn Aleksandrɛ. Kɛɢtu urâɛroj mbreti. Uɢtarɛt muarɛ Cɛɳtin baɢkɛ me mbretɛreɢɛn âe dyke ɢtyrɛ i nxuarɛ jaɢtɛ qytetit; mbretɛreɢa dyke ecur falɛɢe eðe lavduronte Pɛrɛndinɛ; kɛrkoj tɛ rijɛ mɛ ɳɛ gur, kur ndɛɳi uɢtarɛt jâ prenɛ kokɛn eðe ɢpirti i vate nɛ duart e Pɛrɛn-

disɛ. Kɛto i pa i maði Γerg eð' e lavduroj Perɛndinɛ, dyke vrapuar qɛ tɛ harinte mê çpejt ne vend' i vdekjes, kur hariu ne vend' i dɛnimit, ngriti duartɛ nɛ qiej eðe faleɛɛ kɛɛtu:

I lavdɛruar tɛ jeɛ Zot ô Perɛndia ime, se me ðe si gâh n' ata qɛ mɛ kɛrkuan; s' i gɛzove armiqtɛ t' im, po mɛ ɛpɛtove posi zogun nga gracka e gahtorit; Imzot i ɛɛɳtɛ, dɛgomɛ ðe tani nɛ kɛtɛ orɛn e fundit eðe ɛpɛtoje ɛpirtin t' im nga ngasjet e djaλit eðe tɛ ɛɛrbɛtorɛvet tɛ tij, mos i kujto ligɛsitɛ qɛ mɛ bɛnɛ armiqtɛ, po ndjeji ðe falju paqɛ e daɛuri ðe drejtohi nɛ daɛjen tɛnde. Prite Zot ɛpirtin t' im eðe çloðe baɛkɛ me Cɛɳtorɛt e tu; eð' atyre qɛ mɛ luten mua falju ç' dɛɛɛrojnɛ sepse ti je i bekuar e i lavdɛruar nɛ tɛrɛ jetɛn, Amin. Kɛto ða Cɛɳti eðe me gas uɳi koken tɛ cilɛn uɛtarɛt me ɳeherɛɛ jâ prenɛ; ɛpirti i tij i ɛɛɳtɛ u-ða nɛ duart e Perɛndisɛ, ðe trupin e mori robi eð' e ɛpuri nɛ Palestinɛ, siç i kiɛ ðɛnɛ Cɛɳti nɛ burg; ɛumɛ çudira bɛri lipsana e tij: tɛ verbɛr, ulogɛ e tɛ sɛmurɛ i ɛɛroj.

Ky, ɛɑtɛ pra tɛ bekuarɛ tɛ Kriɑterɛ deɑmimi i Cɛɳt Γergit, po ju lutem tɛ kini eɑ̈e pakɛ durim qɛ tɛ dɛɑoni ɑ̈e ca çudira qɛ bɛri pas vdekjes' sɛ tij.

Ndeɳɛsit e qytetit Ramel (Syri), deɑnɛ tɛ ɑ̈emelojnɛ ɳɛ kiɑɛ tɛ maɑ̈e e tɛ bukur mɛ emɛrin e Cɛɳt Γergit, po, ay vɛnt nuk kiɑ mermerɛ pɛr ɑtyλa e pλoça, dɛrguan pra, ɳɛ anije tɛ maɑ̈e qɛ tɛ mbleɑ̈ɛ nga tɛr' anɛt mermerɛ pɛr kiɑɛn. Anija vate nɛ ɑumɛ vɛnde eɑ̈e mbloɑ̈i sa mermerɛ qɛ ɑeti pɛr tɛ mirɛ. Иɛ grua e vê, nga ɳɛ qytet, si dɛɑoj se nɛ Ramel do bɛhet kiɑ' e maɑ̈e e Cɛɳt Γergit, bleu ɳɛ ɑtyλɛ tɛ mermertɛ, tɛ maɑ̈e e tɛ bukur, pastaj vate te kapedan' i anîjes eɑ̈' i ɑ̈a: ɑumɛ ju lutem zotɛni, ju qɛ mirni mermerɛt e blerɛ mereni eɑ̈e kɛtɛ t' imin baɑkɛ me navλon eɑ̈e jepeni ne ajo kiɑɛ tɛ jetɛ pɛr kujtimin e ɑpirtit t' im; po kapɛ̈dani s' deɑ t'a marɛ, eɑ̈' i ɑ̈a: anija ɛɑtɛ plot eɑ̈e nukɛ nxɛ mɛ. Tɛ nesɛrmet anija u-nis pɛr nɛ Rämel, eɑ̈' e veja qante ŋga helmi qɛ s' e dɛrgoj dot. N' ɛnder i-u çfaq Cɛɳt Γergi eɑ̈' i ɑ̈otɛ: pɛrse qan

e mirɛ grua? Ajo i pɛrgigɛt: qaŋ se, kapedan' i anijes nuk' deɢ tɛ marɛ ɢtyλɛn t' ime pɛr kiɢɛn e Cɛŋt Γergit; Cɛŋti i ðotɛ: ðe ku do qɛ t'a vɛnɛ? e veja i pɛrgigɛt: mɛ anɛn e djaðtɛ zot. Ahere Cɛŋti i ðotɛ: zɛre nga ŋɛra anɛ eðe ndihmɛ t'a dɛrgoj unɛ gɛr atje; sɛ vesɛ ju duk sikur e hoðɛ nɛ det; nɛ mɛnges vate nɛ limant qɛ tɛ ɢohɛ ɢtyλɛn po nuk' e gɛti, ahere lavduroj Perendinɛ. Ndihma e Cɛŋtit e ɢpuri ɢtyλɛn me det gɛr nɛ Ramel, mê parɛ se nga anija; ca ŋɛrɛs qɛ zbritnɛ nɛ limant t' ati vɛndi e panɛ ɢtyλɛn qɛ ɢkruante: mɛ anɛn e djaðtɛ tɛ kiɢɛs tɛ vihet ɢtyλa e sɛ vêsɛ; eðe kɛɢtu bɛnɛ mjeɢtɛrit qɛ kðisnɛ kiɢɛn.

Dɛgoni eðe ŋɛ tjatɛr çudi tɛ maðe qɛ bɛri i Maði dɛɢmor Γergi. Tɛ Kriɢtɛrɛt e Paflagonisɛ, kanɛ daɢuri e mbesim tɛ mað ne Cɛŋt Γergi, ɢumɛ kiɢa tɛ bukura bɛnin me emɛrin e tij eðe çdo mot e festonin me ceremoni tɛ maðe ditɛn e 23 tɛ Priλit. Po, mê tɛ maðe daɢuri kiɢin ata tɛ Amastriðɛs. Nɛ kɛtɛ vent, pranɛ lumit lqiako, iɢ qɛ prej ɢumɛ kohɛɢ ŋɛ kiɢ' e Cɛŋt

Γergit, nε tε cilεn kuɢ vinte me zemεr tε qεruarε, mirte ç' kεrkonte. Иε ŋeri i quajtur Leon, burrε fisnik, i nderɢim eđe orđođoks, kiɢ eđe gruan, tε cilεn e quanin Θeofano, si vehten e tij; kiɢin mbesim e daɢuri tε mađe ne Cεŋt Γergi: pεr dit vinin nε kiɢεn e tij ku i faleɢin e i lutεɢin e çdo mot lusnin kujtimin mε 23 Priλ. Leon-i iɢ uɢtar, eđe me giđ zemεr e bεnte ɢεrbimin e tij. Kεtyreve u lindi ŋε djalε, tε cilin, pεr daɢurin' e mađe qε kiɢin ne Cεŋti, e quajtnε Γerg; e mεsuanε tε ɢkrojε e tε kεndojε eđ' e ruanin si tε dy sytε, se iɢ i mεnçim, bukuroɢ e mjaft trim. N' atε kohε, u-mblođε Buλgarεt, Ungrit, Skiđεt, Miđεt, Turqit e nisnε luftε kundrε tε Kriɢterεvet. Fokaj, i aherεɢmi mbret i Stamboλit, đa urđεrε qε tε mbliđen giđ' uɢtarεt pεr ndihmεs; uɢtari Leon, me qε s' muntte tε vejε se iɢ plak, u-ngut qε tε dεrgojε tε birε, Γergin, nε luftε. Γergi ahere iɢ 20 vjeç. Kur erđi dit' e ikjes, prindεrit e Γergit e muarε atε eđ' e ɢpunε nε kiɢεn e Cεŋtit đe pεrpara korεs' sε tij luteɢin kεɢtu: Cεŋt i Perεndisε, i Mađ

dɛgmor Tɛrg, ne ty e japim djalɛn tɛnɛ tɛ dagur, ti e ruaj, ti e qeveris, ti urãɛro, ti siλe prapɛ tɛ gɛndogɛ si t'a japim, qɛ tɛ lavdurojmɛ pɛr dit emrin tɛnt; si e puã-nɛ djalɛn e dɛrguanɛ nɛ gokɛt; eãe q'atɛ ditɛ s'mungonin nga kiga e Cɛntit, po, giãɛnɛ i lutegin pɛr tɛ birɛ.

Tɛrgi, bagkɛ me ugtarɛt e tjerɛ, vanɛ te vɛnd'i luftɛs. Kombet e maλɛkuarɛ, ɳɛ natɛ t'errɛt, u-hoãɛ mî ugtarɛt, pa pandehur, eãe ca i prenɛ, ca i pɛrndanɛ, ca i zunɛ i liãnɛ eã'i muarɛ robɛr, tɛ tjerɛt i ngutnin qɛ tɛ mohojnɛ krigtɛrimin eãe ata dyke mos dagur vdisnin nga uria ãe nga etja. Trimi Tɛrg, nga ndihma e Pɛrɛndisɛ eãe nga lutjet'e prinderve gpetoj pej vdekje ãe plage, po ɳɛ ugtar e zuri rob eã'e gpuri ne kryeugtari i Buλgarɛvet; ky si e pa tɛ bukur e tɛ mɛnçim nuk'e liði po e la tɛ lirɛ qɛ t'i gɛrbente; prinderit e Tɛrgit dyk'e pyetur dit pɛr dit mɛsuan gɛndjen eãe çdo ditɛ ɳanin e logorisnin tɛ pangugɛλuar: eã'i áti dyke qarɛ ãog: mjerɛ, biri im i vetɛm eã'i dagur, mjerɛ, ô ngugɛλim i pleqɛrisɛ

s' ime, pɛrse, unɛ tɛ mos viŋa vetɛ, si nga herɛ, eđe tɛ vdisŋa nɛ luftɛ, po tɛ dɛrgova ty, ô drita e syve t' im? mjerɛ, ç' tɛ bɛj? ç' tɛ mendonem? cilin tɛ kem nguɢɛʎimin t' im? kuɢ do tɛ mɛ uɢqejɛ? kuɢ do mɛ mbulojɛ? Kɛsisoj eđe mɛma qante eđe nga đeʎɛsirat e zemrɛs e me lotte nɛr sy đoɢ: mjerɛ biri im i daɢuruarɛ, si tɛ tɛ qaŋ ô nguɢɛʎim i syve t' im? si tɛ tɛ logoris ô lindjaku im i ɛmbɛl? nga armiq vdiqe? pej egɛrsiraɢ u hɛngre? a po pej ɢpate u-preve? po eđe nɛ ron ô biri im i daɢur e i ɢtreŋtɛ, si vaʎɛ ɢkon? nɛ ç' duar armiku ke rɛnɛ? kuɢ tɛ urđɛron ô drit' e syve t' im? sikur diŋa e mjera, mɛ kot t' uɢqeŋa eđe tɛ ruaŋa. Kɛto, đoɢin, nɛ ɢtɛpi po kur vînin nɛ kiɢɛn e Cɛŋt Γergit, mê tepɛr vajtonin, eđe i luteɢin Cɛŋtit t'a lironte birin e tyre nga sklavɛria, nɛ ɛɢtɛ i gaʎɛ, se s' e dinin nɛ ron a ka vdekur.

Eđe kɛɢtu ditɛt e tjera kiɢin lottet pɛr nguɢɛʎim, po kur u afɛrua e kremtja e Cɛŋt Γergit, u-ndes mê ɢumɛ zɛmr' e tyre pɛr tɛ birin; me ɢumɛ lotte nisnɛ tɛ pre-

gatiten pɛr lusjen e ditɛs sɛ Cɛŋt Γergit, si duaλɛ nga mbrɛmɛsorja (esperinoja) tɛ Kriɢterɛt, i âti i djalit q' iɢ sklav, Leoni, i ðiri pɛr darkɛ baɢkɛpɢatarɛt e tij; nɛ tryezɛt, tɛ giðɛ kuvɛndonin vetɛm pɛr birin e tyre Γergin, si, motnɛ qɛ ɢkoj iɢ eð' ay nɛ tryezɛ, eðe ahere nuk' iɢ; ca qanin eðe tɛ tjerɛ nguɢɛλonin prindɛrit. Eðe Γergi i biri i tyre qɛ ndoðej nɛ Buλgari, dyke ditur ditɛn e Cɛŋtit qante pa nguɢɛλim eðe me lotte tɛ hiður ðoɢ: sa gɛzohen e dɛfrejnɛ nɛ ditɛn e Cɛŋt Γergit, eð' un' i mjeri jam nɛ mɛrgim eðe nɛ robɛri? vaλɛ sa lotte qɛ derðin prindɛrit e mij kɛtɛ orɛ, kur s' mɛ ɢohin qɛ tɛ pres miqtɛ eðe fqiŋɛt? eðe kɛɢtu me helm si do t'a kremtojnɛ kɛtɛ ditɛ? si do presin djemt' e fqiŋvet kur tɛ kujtojnɛ emɛrin t' im? po si do ɢkojnɛ jetɛn e paskɛtajme? Бe Ti Cɛŋt i Perɛndisɛ Γerg, ndihmɛ eðe mua ɢɛrbɛtorit tɛnt, eðe pɛrkrahmɛ qɛ t' i ɢɛrbeŋ mirɛ zotit t' im, ðe po tɛ jetɛ daɢja jote, tɛ ɢoh noŋɛ herɛ ðe prindɛrit t' im. Kɛto ðoɢ Γergi, eðe frynte zjarɛ qɛ tɛ ngrohɛɢ mê çpejt ujɛt,

me tɛ cilɛt do t' i ɕtinte tɛ zot tɛ lahɛɕ.

Kɛto qɛ do tregoɳ mê poɕtɛ le tɛ mos u çuditin, tɛ bekuarɛ tɛ Kriɕterɛ, mrekuʎinɛ qɛ bɛri Cɛɳti eâe mos u hyjɛ dyɕim, se fuqis' sɛ Perɛndisɛ as gê s'i kundrɛɕtohet, se Perɛndia mund t' i bɛjɛ tɛ tɛra! Dɛgoni, pra, fundin e kɛsaj çudije:

Iɕ or' e darkɛs, eâe zoti kɛrkonte ujɛ qɛ tɛ lahɛɕ, eâe kur djali po ngitte ɕkaʎɛn me ujɛt e ngrohtɛ eâe me peɕqir, mî ɕkaʎɛn duket ɳɛ ɳeri kaluarɛ mi kalɛ tɛ barâɛ i cili i âotɛ: eja hipɛ, eâe djali kɛceu mi kalɛn, atɛ ças, u gent nɛ ɕtepin' e tij nɛ mes tɛ tryezɛs' sɛ miqve, ata kur e panɛ âirɛ: Mɛɕirô ô Zot! prindɛrit nga gazi eâe nga habia ranɛ pa zê pɛr âê. Miqtɛ nisnɛ t'a pyesɛn si u gent etj; eâ' ay pasi arâi nɛr mɛnt, nisi t' u tregojɛ çudinɛ: u-ndoâçɛ n' orɛn e darkɛs eâe po viɳa t' i ɕtije t' im zoti ujɛ pɛr tɛ larɛ, kur ngitɳa ɕkaʎɛn, mɛ geti ɳɛ ɳeri kaluarɛ mî kalɛ tɛ barâɛ eâe mɛ rɛmbeu, kɛɕtu qɛ po habîtem eâe unɛ si u genda kɛtu.

Pas mjaft kohɛ, u-ngritnɛ eâe prindɛ-

rit ðe nisnɛ tɛ lavdurojnɛ Perɛndinɛ ðe tɛ maðin dɛgmor Cɛɳt Fɛrgin; po kuɢ munt tɛ tregojɛ gazɛ eðe dɛfrimnɛ q' ubɛ n' atɛ ɢtɛpi? pɛrɢɛndoɢjet e âtit e tɛ mɛmɛs, kuɢ munt, ðɛm, t' i rɛfejɛ? Kur muarɛ veɢ pɛr çudinɛ, Âauzi vrapuan eðe tɛ giðe pinɛ ng' ay ujɛ. Pastaj prinderit e Fɛrgit, e muarɛ até eð' e ɢpunɛ nɛ kiɢɛ tɛ Cɛɳtit eðe tɛr naten e pɛrhironin atɛ dyke ðɛnɛ: Tɛ falemi Ty Cɛɳt' i Perɛndisɛ pɛr ndihmɛn tende tɛ çpejtɛ, qɛ nuk i le tɛ ɢumohen lotɛt tanɛ po, si ndihmɛs i gatiɢim e mbuɢɛ kɛrkimin tenɛ; tɛ lutemi, ndjena, se si ɳɛrɛs qɛ jemi, munt qɛ eðe t' u rɛnduam, eðe jo nga noɳɛ zɛmɛrligɛsi, po nga helmi i mað ðame ɢume fjalɛ tɛ ndryɢme. Kɛɢtu e ɢkuan atɛ natɛ dyke pɛrhiruar Cɛɳtin. Tɛ nesɛrmen vanɛ nɛ kiɢɛ ku mɛɢuan, eðe ftuan giðe ndɛɳɛsit e Paflagonisɛ pɛr dreke. Pɛɢqirɛ qɛ mbante i biri nɛ dorɛ baɢkɛ me ujɛt e âanɛ nɛ kiɢɛt, pɛr ɢɛrbim tɛ Tryezɛs sɛ Cɛɳtɛ.

Dɛguatɛ pra, tɛ bekuarɛ tɛ Kriɢtɛrɛ çudinɛ? cili ɛɢt' ay qɛ t'a dɛgojɛ eðe tɛ mos

habitet? Po hiri i Cεŋt Γerɡit, jo vetεm kεtε po eđe ŋε tjatεr, si kεtε, bεri. Nε nisit Mitilin, iɢte ŋε kiɢε e Cεŋt Γerɡit, e cila εɢtε ɡer mε sot, atje bεheɢe panair i mađ çdo mot mε 23 Priλ. Kusarεt e Kritit, deɢnε tε robεrojnε Mitilinε, eđe nuk ɡetnε tjatεr kohε mê tε mirε, pεrveç se ahere kur ŋerεzit qenε mbleđur nε kiɢε. Kur tε Kriɢterεt iɢin mbleđur nε kiɢε pεr tε kremten e Cεŋt Γerɡit; kusarεt u-sulε mî qytetnε eđe rεmbyen sa muntnε ŋerεs; ata qε iknε nε pyλt ɢpεtuanε. Иε nga ata qε rεmbyen kusarεt, iɢ đe i bir' i ŋεj sε veje ɢum' e pasure; kjo, qε ditεn qε i humbi djali s' mungonte nga kiɢ' e Cεŋt Γerɡit, po dit pεr dit i luteɢe pεr tε birε. Tε birε e kεsaj, gruaje e kiɢin marε rob kusarεt, eđe me qε iɢ i mεnçim e bukuroɢ nuk' e vranε po ja falnε Amirajt tε Kritit qε t' i ɢεrbente nε tryezε. Kiɢte ɢkuarε ŋε mot, qε pej asaj dite, eđe tε Kriɢterεt e Mitilinit, me ɢumε frikε po kremtonin, ditεn e Cεŋt Γerɡit. I biri i sε vêsε atε ditε, n' orεn e drekεs, po i ɢtinte verε

Amirajt eðe kur e zgati dorɛn qɛ t' jà ipte e rrɛmben pɛr ŋɛhereɕ Cɛŋt Fɛrgi eðe e soλi pɛrpara s' ɛmɛs, eð' e ay dyke pandehur se ɛɕtɛ Amiraj ja ðá kupɛn me vɛrɛ, po, kur mentohet ca, ɕikon se ka pɛrpara t' ɛmɛn, eð' ajo, pas pak e ŋohu se ɛɕt' i biri. Kɛsisoj e pɛrhiroj Pɛrɛndinɛ eð' e lavduroj Cɛŋtin pɛr gɛndjen e djalit tɛ saj.

Eðe ŋɛ çudi tjatɛr, dɛgoni çudi e gasçime eðe ne ay q' e tregon, eðe ne ay q' e dɛgon: Nɛ Paflagoni, qɛ ðamɛ mê sipɛr, iɕ ŋɛ kiɕ' e Cɛŋt Fɛrgit, e vogɛl eð' e priɕur; Cɛŋti dyke daɕur qɛ t'a ndɛrtojɛ kiɕɛn e tij, jà ç' bɛri: nɛ mɛhaλɛt q' iɕ kjo kiɕɛ, duaλɛ, ŋɛ hɛrɛ djemt' e fqiŋve qɛ tɛ lozin: ca muntnin ɕokɛt nɛ tɛ heður, tɛ tjɛrɛ nɛ tɛ vrapuarɛ e tɛ tjɛrɛ nɛ tɛ kɛcyerɛ; ŋɛ nga kɛta s' muntte tɛ fitojɛ as ŋɛ lodɛr, nɛ tɛ tɛra mbeteɕe prapa; eðe djemkat, si e kanɛ zakon nisnɛ t'a pɛrqeɕin qɛ: s' ɛɕt' i zoti pɛr as gê; ky nga turpi eðe helmi, u-kðye drejt kiɕɛs sɛ Cɛŋt Fɛrgit eðe ðotɛ: Cɛŋt Fɛrg, ndihmɛ nɛ lodrat eðe unɛ do tɛ tɛ sjeλ

ηε gɛλɛ tɛ mirɛ. Posa premtoj kɛtɛ âuratɛ, nisi prapɛ lodrɛn eâe pɛr çudi doλi i parɛ nɛ tɛ tɛra, ahere vrapon nɛ ϭtɛpi, bɛn ηɛ gɛλɛ tɛ mirɛ eâe si e vɛ mɛ ηɛ pjatɛ e ϭpie nɛ kiϭɛ eâ'e vê pɛrpara korɛs sɛ Cɛηt Fɛrgit; atɛ orɛ ϭkuan atje ca naftɛ eâe hynɛ nɛ kiϭɛ qɛ t' i luten Cɛηt Fɛrgit, kur panɛ gɛλɛn e ngrohtɛ qɛ avuλonte e mbante erɛ tɛ mirɛ, âanɛ midis tyre: mos Cɛηt Fɛrgi do t'a hajɛ kɛtɛ? jo! po, ejani t'a hamɛ ne, eâe nɛ vɛnt tɛ kɛsaj sjeλim vaj eâe qirin; eâe kɛϭtu e hɛngrɛnɛ gɛλɛn; po, kur bɛnɛ qɛ tɛ dalin jaϭtɛ u-ngitnɛ nɛ mermerɛt e korɛs sɛ Cɛηtit, eâe s' muntnin t'iknin; ahere âɛresin me zê tɛ larte: Cɛηt Fɛrg, ndihna pa do t'a çpɛrblejmɛ, po prapɛ s' muntnɛ tɛ ϭpɛtojnɛ, ahere âanɛ: Cɛηt Fɛrg, ndihna tɛ dalim, pa do tɛ tɛ japim nga 10 aspra, po as kɛϭtu nuk ϭpɛtuanɛ q' atje; eâe prapɛ âanɛ: Cɛηt Fɛrg, ndihna tɛ dalim pa do tɛ tɛ japim qɛ tɛ trɛ ηɛ flori; po eâe me kɛtɛ nuk' çkolitɛϭin dot; po kur panɛ ngasjen bɛrtitnɛ me lot: Cɛηt Fɛrg, ndihna tɛ dalim pa do tɛ tɛ japim

tɛ tre nga ɳɛ flori, ahere i lɛɢoj Cɛɳti eãe duaλɛ; si qɛndruan jaɢtɛ derɛs sɛ kiɢɛs ðanɛ: ɢumɛ ɢtrɛɳt ɢet ɢeλet ô Cɛɳt Γerɢ, ne mê s' bleme tjatɛr herɛ nga ty.

Eãe ɢumɛ çudira beheɢin nɛ kɛtɛ kiɢɛ, po jo vetɛm nɛ kɛtɛ po eãe nɛ Stamboλ iɢ ɳɛ kiɢɛ e Cɛɳt Γerɢit qɛ quheɢ e dyta; atje beheɢin çudira tɛ mɛða pɛr ditɛ kaqɛ ɢumɛ sa duhet mjaft kohɛ qɛ t' i tregoj. Po, nɛ çdo vɛnt, nɛ ɢtɛpi, nɛ uɢtɛri eãe nɛ rezike, kudo qɛ t'i lutet ɳeriu me besɛ, ay ɛɢtɛ ɢati t' i ndihɛ, se nga ɢiðɛ dɛɢmorɛt ky ɛɢt' i pari, posi yjt' e qieλit qɛ ca ndritin mê pak e ca mê ɢumɛ, kɛɢtu janɛ eãe dɛɢmorɛt, ky ndrit mê tepɛr posi Afɛrdita nɛ verɛ.

Tani ne ty po kãej fjalɛn ô Dɛɢmor Γerɢ, eãe tɛ lutem ndihna ne ɢɛrbɛtorɛvet tɛ tu, eãe lirona nga ngasjet qɛ na vijnɛ, tregohu ndihmɛs nɛ ne qɛ tɛ lutemi eãe kremtojmɛ kujtimin tɛnt, eãe kɛtu, mî ãê, t'a ɢkojmɛ jetɛn me paqɛ eãe pa faj, atje nɛ Qiej tɛ jemi tɛ zotɛt e Mbretɛrisɛ Qieλore. Tɛ bekuarɛ tɛ Kriɢtɛrɛ, ne qɛ me hir tɛ Kriɢtit haritmɛ t'a kremtojmɛ

kɛtɛ ditɛ tɛ ɕɛŋtɛ, le t'a festojmɛ pɛr gaz tɛ Ɔɛŋtit: tɛ vobekɛt e tɛ huajtɛ t' i pɛrmbajmɛ, tɛ burgosurit t' i qeverisim, tɛ sɛmurɛt t' i ɕikojmɛ, pɛr kiɕat tɛ pɛrkujdesemi, ãe me ŋɛ fjalɛ, le tɛ kremtojmɛ jo dyke pirɛ e dyke ngrɛnɛ ɕumɛ, jo me tɛ ɕara, me vaλe e me kɛnge, se tɛ tɛra kɛto janɛ punɛt e djaλit, se ay qɛ bɛn kɛɕtu nuk pɛlqehet pej Kriɕtit, se eãe Parɛãɛnɛsi Isaia kɛɕtu urãɛron: „Si mjerɛ ata qɛ pinɛ vɛrɛn me kɛng' e me vaλe". Ɔumɛ janɛ ata q' e festuan kɛtɛ ditɛ me vaλe e dɛfrime, po sot ku janɛ? janɛ bɛrɛ ãê e pluhur, lam ata qɛ kanɛ bɛrɛ mirɛ pɛr ɕpirtin e tyre.

Tɛ bekuarɛ tɛ Kriɕtɛrɛ, as gɛ s' fitojmɛ nga kjo botɛ, pra, le tɛ pɛrpiqemi tɛ bɛjmê mirɛ pɛr ɕpirtin tɛnɛ, se jeta jonɛ ɛɕtɛ posi uãɛ, uãɛ jo pɛr ŋɛ e pɛr dy, po pɛr ɕumɛ ditɛ, uãɛ e pa mbaruarɛ, ɕer sa nga kjo botɛ tɛ vemi ne ajo tjatra, d. m. ã. nɛ Mbretɛrit tɛ Qiejve. Do vuajmɛ eãe do pɛsojmɛ ɕumɛ nɛ kɛtɛ botɛ, po nukɛ duhet tɛ dɛɕpɛrohemi eãe tɛ na vrasin djajtɛ tɛ cilɛt i kemi ɕiãɛŋɛ armiq

tɛ ɢpirtit ; se nɛ veprat e mira kemi ndihmɛs jo kɛté e até ŋeri po vetɛ Kriɢtin atɛ mbretin e botɛs eđe taborɛt e Ɛnɡɛjve, si ç' đotɛ eđe Psaltiri: Ja pra as dremit as fle ay qɛ ruan Israelin; d.m.đ. Ɛnɡɛjt qɛ na ruajnɛ as dremitin as flenɛ pɛr ne tɛ Kriɢterɛt; prandaj duhet t' a ɢkojmɛ rugɛn tɛnɛ d. m. đ. jetɛn me urtɛsî, eđe ɡiđɛŋɛ tɛ falemi, qɛ mos na pɛrqeɢin djajtɛ dyke na heđur nɛ punɛra tɛ liga: nɛ vrasje, presje, trađɛti e armiqɛsi; nuk' duhet tɛ ndrohemi e tɛ nisemi, pɛr gɛŋeɢtɛrim tɛ syve, se kɛto na sjeʎin mađɛɢtinɛ e cila s' na le qɛ tɛ ɢohim se kjo botɛ eđe dɛfrimet e saj janɛ posi ɛndɛr, posi tym, e si hije qɛ kurrɛ s' ri mɛ ŋɛ vɛnt; le tɛ heđim ŋɛ vɛɢtrim nɛ ŋerɛzit e parɛ, n' atá me famɛ tɛ mađe eđe le tɛ mendohemi: a ron noŋɛ? jo, qɛ tɛ ɡiđɛ vdiqnɛ; tɛ ɡiđɛ nɛ ŋɛ đê vemi si: mbretɛr, tɛ parɛ, tɛ pasur e tɛ vobekɛt; tɛ tɛra ç' kemi kɛtu i lemɛ, i lumtur ɛɢtɛ vetɛm ay qɛ bɛri tɛ mira pɛr ɢpirtin e tij eđ' i ɢɛrbejti Perɛndisɛ me ɡiđ zemɛr. As ɡɛ nuk' fitojmɛ nga kjo botɛ; kur kemi

daɕurí pɛr Perɛndinɛ eãe pɛr Mbretɛrin' e Qijeve tɛ tɛra na dukeɳ tɛ lehta: kreɕmɛ, mireɓɛrje e çdo gɛ qɛ beɦet nɛ êmɛr tɛ Perɛndisɛ. Kɛɕtų ecnɛ Cɛɳtoret e kiɕes s' onɛ, sikunder eã' i sotmi Ferg' i maã, prandaj eãe Perɛndia i nderoj eãe sot e kremtojmɛ, dyke ju lutur qɛ tɛ na lirojnɛ ɳga fajet, eãe me qɛ sa ata nuk' mundim tɛ bɛjmɛ, le tɛ bɛjmɛ aqɛ sa harijnɛ fuqitɛ tona; mos na ɕterɳgon Perɛndia tɛ dɛɕmojmɛ? apo mos na ngut tɛ vdesim dyke kreɕmuar? jo, Perɛndia dô aqɛ sa mund ɳɛ ɳeri t'i japɛ; se ɕumɛ mê mirɛ ɛɕtɛ ɳɛ ãɛnje e paqtɛ e me giã zemɛr se ɳɛ e maãe e me zɛmɛrim si ãotɛ Solomoni; d. m. ã. mê mirɛ pak tɛ mira tɛ bɛjɛ ɳeriu eãe me giã zemɛr, qɛ t'i pɛlqejnɛ Perɛndisɛ, se ɕumɛ e me maãɛɕti tɛ cilat Perɛndia s' i pret.

Po, Perɛndia qɛ na ruajti tɛ harijmɛ eãe t'a kremtojmɛ kɛtɛ ditɛ, le tɛ na lumteroje qɛ eãe mot kɛɕtu, t'a festojmɛ me ɕendet e me gɛzim, me paqɛ tɛ ɕpirtit e tɛ trupit; nga armiqt' e ɕpirtit tɛ na liroje, eãe nga tɛ trupit tɛ na ɕpɛtoje; eãe

kɛtu tɛ rojmɛ tɛ daɢuruarɛ eðe tɛ nderuarɛ nga Perɛndia e nga ŋerɛzit, atje pra tɛ jemi tɛ zotɛt pɛr raðɛn e Cɛŋtorɛvet, pɛr çkɛlqimn' e Bnɡɛjve, pɛr vɛndin e tɛ drejtɛve, pɛr dɛfrimin e tɛ zɡeðurve eðe pranɛ atyre qɛ pej ɢumɛ kohɛɢ traɢɛgojnɛ mirɛsit' e Kriɢtit eðe tɛ Mbretɛrisɛ Qieλore. U-bɛftɛ pra, qɛ ne tɛ ɡiðɛ ɡeçim hir e mɛɢirɛ pej Zotit tɛnɛ Iisu Kriɢtit tɛ cilit i ka hie çdo nder, lavdi e maðɛɢti, baɢkɛ me Atin e tij, eðe me tɛrɛɢɛŋtɛn e jetɛðɛnɛsen Frymɛ, tani eðe pɛrherɛ, e nɛ jetɛ tɛ jetɛve. Amin.

BIBLIOTEKA KOMBETARE DHE UNIVERSITARE E KOSOVES KOLEKSIONI I LIBRIT TE RRALLE DHE TE VJETER

Fund ðe lavdi Zotit.

RAƁUA I NDIHMƁTARƁVE.

Nɛ Sofje. Doλ. S.

Kristo P. Luarasi · 1·—
J. A. Trajan · · · —·50

Lima Ohio (Amerikɛ).

Kim Mati · · · · · 1·—
Eifi Filip · · · · · —·50
Filip Simon · · · · —·50
Kol Beriskua · · · —·50

Natick, Mass.

Θimi Θodos Katundi 1·—
Gɛŋ Γerg i Darâɛs · —·25
Gɛŋ Θanas i „ · —·25
Spiro Skɛnde · · · —·25
Joan Ktona · · · · —·25
Vaŋel Ndrio · · · —·20
Γeorgi Ndrio · · · · —·20
Θimi Zeŋgo · · · · —·20
Vaŋel Koŋari · · · —·20
Spiro Stoja · · · · —·20
Nikoλa Koraqi · · —·20
Kole Ziko · · · · · —·20
Vani Ziko · · · · · —·25
Irak Stavre · · · · —·20
Moisi Trajani · · · —·20
Filip Demo Katundi —·20
Spiro Sido Progri · —·20
Θoma Dini Piluri · —·20
Θimi Ici · · · · · · —·20
Koli Kuqali · · · · —·20
Jani Θanas · · · · —·20
Γeorgi Jani · · · · —·20

Manchester, N. H. Doλ. S.

Γini Γeorgi · · · · —·20
Louis John · · · · —·40
Kristo Tenta (Rom.) —·20
Pano Dimitri Orgoc. —·20
Rako Vaŋel Panar. —·20
Kosta Belovoda · · —·20
Nastas Adams · · · —·20
Andrea Adams · · · —·20

Korçɛ (Gqiperi) gros

Kate G. Katundi · · 2·—
Sofe Kole „ · · 2·—
Pandeli G. „ · 2·—
Petraq G „ · · 2·—

Gardner, Mass. Doλ. S.

Edith Θeoδos Katun.—·25
Γerg Kastr. G „ —·25

Seatle, Wash.

Θeoδos S Katundi · —·27

Boston. Mass.

At Fan S. Noli · · 1—
At Damian Aŋelidi —·20

Peabody, Mass.

Anastas Duro · · · —·20
Nikoλa Anastas · · —·20
Naum Jani Malaveci —·20

Syracuse, N. Y. Doll. S.

Lazar Kosta Dem. —·20

Worçester, Mass.

Ieorge Adams . . . — 50
Ghon Angelo . . . —·50
Marigo Adams . . . — 50
Naum Vidhkuqi . —·25
Themistokli Bobostica—·25
Sotir Ieorgi . . . . — 20
Aleks Papafilip . . —·20
Nikolla Koço . . . —·20
Miçe Diamandi . . —·20
Gaqi Lazo Rembeci —·25
Vhlazeria Kristopol —·25
Luka Theodos . . . —·20
Stavre Vangel . . . —·25

Cochituate Mass. Doll. S.

Lazo K. Bikoli . . —·20
Bori V. Terova . . —·20
Vasil Kokleci . . . —·20
Nikolla Progri . . . —·20
Koli Liaska . . . . —·20
Lambi Theliara . . . — 20
Lambi Krespani . . —·20

Philadelphia, Pa.

Zoy. Kostopuli . . . —20

St. Louis, Mo.

Stavre Orgocka . . —·20

——

KUCTON:
Nε Cqiperi 2 groε.
Jaεtε 50 qindarka.
N' Amerikε 15 sen.